

Aan: Kerngroep GCVB
Van: AFNL, Cumela, Koninklijke Bouwend Nederland,
Koninklijke OnderhoudNL, Metaalunie, MKB-Infra, NVAF,
Techniek Nederland, TLN, VERAS, VHG & VVT.

Nijkerk, dinsdag 19 oktober 2021

Ons kenmerk B/100799
Betreft Reactie Branches Veiligheidsoverleg GCVB

Geachte leden van de Kerngroep GCVB,

In navolging van uw brief, kenmerk B/100735 van d.d. 30 juli 2021 ontvangt u hierbij een reactie namens bovenstaande 12 brancheorganisaties.

Naar aanleiding van geluiden 'uit het veld' rondom de implementatie van 'Veiligheid in Aanbesteding' (ViA) en de Veiligheidsladder (Safety Culture Ladder, SCL) spraken collega-brancheorganisaties elkaar met de vraag of bij hun achterban vergelijkbare zorgen heersen. Dit bleek breed te leven, wat leidde tot de gezamenlijke brief aan GCVB namens 11 branches. Voorts ontmoette een afvaardiging van de branches elkaar op maandag 27 september jl. in Nijkerk. Onderwerp van gesprek aldaar was uw reactie op ons schrijven waarin we onze zorgen uitten over de auditcapaciteit en het verschil in interpretatie van de risicomatrix/beslistabel. Tevens hebben we samen stil gestaan bij de steeds groter wordende diversiteit aan veiligheidsinitiatieven in de sector. Dit veiligheidsoverleg van de branches leidde tot een aantal zeer relevante gezamenlijk gedragen inzichten, wensen en ambities die we langs deze weg graag met u delen. Wij zijn uiteraard graag bereid e.e.a. tijdens een fysieke ontmoeting nader aan u uiteen te zetten.

GCVB en consultatie branches

Bij de oprichting van GCVB is een beperkt aantal branches gevraagd de Governance Code te onderschrijven. Onafhankelijk van elkaar hebben zij daar niet toe besloten. Zij kunnen immers uitsluitend uit naam van hun achterban opereren als er sprake is van samenwerking en structureel goed georganiseerd overleg, in plaats van eenzijdige onderschrijving. Enkele individuele branches hebben hierover destijds wel het signaal afgegeven. Dit werd echter door GCVB als te omslachtig en tijdrovend gekenschetst. Hoewel er sindsdien op onderdelen wel enige nadere samenwerking is ontstaan voelen branches zich door GCVB nog onvoldoende geconsulteerd, gehoord en betrokken bij besluitvorming over de (inhoudelijke wijziging van de) Veiligheidsladder en andere initiatieven. Het verzoek namens branches is daarom langs deze weg om formele en structurele afstemming met de branches beter te organiseren. Dit zal heldere communicatie en een breder draagvlak ten goede komen.

Draagvlak Veiligheidsladder bij achterban branches

De samenstelling van de gezamenlijke achterban is zeer divers en uiteenlopend van Grootbedrijf, Middenbedrijf tot Kleinbedrijf en ZZP-ers. Een minderheid kiest bewust voor het behalen van de Veiligheidsladder om zich te kunnen onderscheiden. Deze bedrijven hebben doorgaans een KAM-afdeling en kunnen dit, ondanks forse tijd en kosten, goed implementeren en zijn relatief positief over de impact op de cultuur en het gedrag op de werkvloer. Een meerderheid van de gezamenlijke achterban, waaronder trouwens ook bedrijven met een eigen KAM afdeling, ervaart het echter als een zware en onnodige extra administratieve en financiële last omdat men doorgaans al een veiligheidssysteem (VCA*/**) heeft en/of sectorspecifieke veiligheidsinitiatieven kent. Diverse branches hebben voorlichting over SCL aan hun achterban georganiseerd. Het gedachtengoed dat gedrag en cultuur meer aandacht verdient wordt uiteraard onderkend. Maar het draagvlak zou gebaat zijn bij een grotere betrokkenheid van onze achterbannen.

Auditcapaciteit Certificerende Instellingen (CI's):

We zijn blij te mogen vernemen dat u herkent dat veel bedrijven nog niet zijn gekwalificeerd en ook nog geen CI hebben gecontracteerd, terwijl CI's dit najaar een volle agenda hebben. Uw oordeel dat dit risico beheersbaar is door gefaseerde invoering durven wij echter te betwijfelen. Branches zijn namelijk n.a.v. signalen van de achterban minder optimistisch over de auditcapaciteit en de relatief krappe extra 90 dagen, hoewel de voorgestelde aanpak een 'achterdeur' heeft (uitstel als CI-capaciteit aantoonbaar belemmering vormt), maken wij ons zorgen over de (extra) kosten en de conflicten die bij naleving en handhaving in toekomstige aanbestedingen kunnen en naar alle waarschijnlijkheid zeker zullen ontstaan. Hoewel we uit uw schrijven afleiden dat we dit als een uwerzijds voldongen feit moeten beschouwen, zullen we de auditcapaciteit en de voortgang van certificering kritisch volgen. We vragen u hetzelfde te doen en de betrokken partijen, in overleg/samenwerking met de branches, kordaat te informeren en indien nodig uw besluit daarop aan te passen.

Interpretatie risicomatrix/beslistabel

Onze zorgen over interpretatieverschillen van de Handreiking ViA in het algemeen en van de risicomatrix (beslistabel) in het bijzonder zijn bij u bekend. De herziene beslistmatrix is duidelijker dan voorheen. Maar de doorgevoerde wijzigingen hebben nieuwe en soms zwaardere implicaties voor diverse betrokken sectoren en branches. Bij de besluitvorming zijn deze branches niet betrokken c.q. geïnformeerd. Nieuwsberichten hierover worden ontsloten via de onderschrijvers van de GCVB, die op hun beurt de individuele ondernemers moeten informeren. In voorkomende gevallen zijn er ondernemers die hun eerste stappen ter voorbereiding op de veiligheidsladder hebben gezet, maar nu hun koers moeten bijstellen naar aanleiding van de wijzigingen. Deze extra moeite, tijd én kosten hadden kunnen worden voorkomen met betere communicatie met betreffende branches.

Bundeling veiligheidsinitiatieven

Het grote aantal verschillende veiligheidsinitiatieven (o.a. ViA, VCA, GPI, ISO 45001, ISO 9001 etc.) maakt het volgens branches noodzakelijk te onderzoeken hoe een en ander efficiënter en minder belastend kan worden georganiseerd, wat er in onze optiek op neerkomt dat we moeten streven naar één breed gedragen initiatief. Het belangveld van betrokken commerciële uitvoeringsorganisaties verdient daarbij extra aandacht. De meeste, maar niet alle, van de ondertekende branches zijn afgevaardigd in het SSVV-bestuur. SSVV heeft een werkgroep 'modernisering VCA' in het leven geroepen, voorgezeten door Lion Verhagen. U bent op de hoogte van dit initiatief en naar verluidt heeft GCVB interesse getoond om veiligheidsinitiatieven te bundelen om te komen tot één systeem.

Graag onderzoeken we samen met u hoe dit initiatief kan worden verbonden met het oplossen van in deze brief geuite zorgen. Met als doel een efficiënt en door alle relevante sectoren breedgedragen veiligheidsbeleid en boven alles, medewerkers die veilig werken en thuis komen.

Graag ontmoeten we u spoedig om voornoemde inzichten, wensen en ambities nader te bespreken en uit te werken. Met grote belangstelling zien we uw reactie tegemoet.

Mede namens onderstaande brancheorganisaties.

Met vriendelijke groet,

Nico Willemsen

Beleidsmedewerker & Secretaris Grondverzet en Cultuurtechniek

E-mail: nwillemsen@cumela.nl

Mobiel: (06) 22 52 98 05

Aannemersfederatie Nederland (AFNL)

Cumela

Koninklijke Bouwend Nederland

Koninklijke Metaalunie

Koninklijke OnderhoudNL

Koninklijke Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners (VHG)

MKB Infra

Nederlandse Vereniging Aannemers Funderingswerken (NVAF)

Techniek Nederland

Transport en Logistiek Nederland (TLN)

VERAS, Branchevereniging voor sloopaannemers en asbestverwijderingsbedrijven

VVT (Vereniging Verticaal Transport)